

Ügyszám: NAIH-5941-4/2022.

Dr. Rédey Krisztina részére
közigazgatási államtitkár
Miniszterelnöki Kabinetiroda

krisztina.redey@mk.gov.hu

Dr. Salgó László Péter részére
közigazgatási államtitkár
Igazságügyi Minisztérium

peter.laszlo.salgo@im.gov.hu

Tisztelt Államtitkár Asszony!
Tisztelt Államtitkár Úr!

Államtitkár Asszony KIHÁT/418/2. iktatószámom megküldött válaszát a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény módosításának tervezetére (a továbbiakban: Tervezet) tett észrevételemmel kapcsolatban köszönettel vettem.

Noha a szabályozási célt – a válaszlevélben jelzett hiátus kezelését – változatlanul elfogadhatónak tartom, álláspontom változatlan abban a tekintetben is, hogy a tervezett normaszöveg ezen jogalkotási cél elérésére alkalmatlan eszköz, emellett az olyan módon korlátozza az érintettek személyes adatai védelméhez fűződő alapvető jogát, amely sem az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt követelményeknek, sem az általános adatvédelmi rendelet (a továbbiakban: GDPR) szabályainak, valamint ezen szabályoknak az Európai Adatvédelmi Testület által kialakított gyakorlatának nem felel meg.

1.) *A hozzájárulás törvényi vélelme*

A GDPR (32) preambulumbekkezdése az alábbiak szerint részletezi a hozzájárulás mint adatkezelési jogalap feltételrendszerét:

„(32) Az adatkezelésre csak akkor kerülhet sor, ha az érintett **egyértelmű megerősítő cselekedettel**, például írásbeli – ideértve az elektronikus úton tett –, vagy szóbeli **nyilatkozattal** önkéntes, **konkrét**, tájékoztatáson alapuló és **egyértelmű hozzájárulását adja** a természetes személyt érintő személyes adatok kezeléséhez. Ilyen hozzájárulásnak minősül az is, ha az érintett valamely internetes honlap megtekintése során bejelöl egy erre vonatkozó négyzetet, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások igénybevétele során erre vonatkozó technikai beállításokat hajt végre, valamint bármely egyéb olyan nyilatkozat vagy cselekedet is, amely az adott összefüggésben az érintett hozzájárulását személyes adatainak tervezett kezeléséhez egyértelműen jelzi. **A hallgatás, az előre bejelölt négyzet vagy a nem cselekvés ezért nem minősül hozzájárulásnak. [...]**”

Ezzel szemben a Tervezet az érintett hozzájárulásának törvényi vélelmét állítja fel, azonban ilyen vélelem felállítására a magyar jogalkotónak a GDPR erre vonatkozó felhatalmazást tartalmazó, ún. rugalmassági klauzulája hiányában nincs jogi lehetősége, e tekintetben tehát a GDPR szabályozása közvetlenül hatályosul, az uniós jog elsőbbségének elvéből fakadóan pedig a Tervezet szerinti vélelem a szándékolt joghatás kiváltására alkalmatlan lesz.

2.) Az érintett jogai gyakorlásának időbeli korlátozása

A Tervezet az érintettet a GDPR alapján megillető jogosultságok, így különösen a GDPR 17. cikke szerinti törléshez, valamint a 21. cikk szerinti tiltakozáshoz való jogok gyakorlását anyagi jogi, jogvesztő határidőhöz köti.

Felhívom a figyelmüket arra, hogy az érintetti jogok korlátozására az uniós joggal összhangban kizárólag a GDPR 23. cikkében meghatározott feltételek szerint kerülhet sor.

E feltételrendszer alkalmazásának kereteit az Európai Adatvédelmi Testület a 2021. október 13-án elfogadott, 10/2020. számú iránymutatásában részletezte. Ez az iránymutatás elérhető a következő hivatkozáson keresztül: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-102020-restrictions-under-article-23-gdpr_en

A Tervezet jelzett korlátozása véleményem szerint ezen feltételrendszerrel nincs összhangban, a Tervezet indokolása továbbá azzal kapcsolatban sem meggyőző, hogy a szabályozás ezen eleme az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti, az alapjog-korlátozás alkotmányossági feltételeinek megfelelően került kialakításra.

Ahogy az a korábbiakban is jeleztem, a szabályozási cél elérését a jogalkalmazás során alapvetően kétségbe vonja az, hogy az Európai Unió Bíróságának következetes gyakorlata [2018. december 4-i ítélet, C-378/17, 38. bekezdés] a tagállami jogalkalmazókra, így a bíróságok mellett más állami szervekre, valamint a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságra is az alábbi kötelezettséget rója:

„Amint azt a Bíróság több alkalommal kimondta, ezen, az uniós joggal ellentétes nemzeti jogszabályok alkalmazásának mellőzésére vonatkozó kötelezettség nemcsak a nemzeti bíróságokat terheli, hanem az uniós jogot hatáskörének keretei között alkalmazni hivatott minden állami szervet is, ideértve a közigazgatási hatóságokat (lásd ebben az értelemben: 1989. június 22 i Costanzo ítélet, 103/88, EU:C:1989:256, 31. pont; 2003. szeptember 9 i CIF ítélet, C 198/01, EU:C:2003:430, 49. pont; 2010. január 12 i Petersen ítélet, C 341/08, EU:C:2010:4, 80. pont; 2017. szeptember 14 i The Trustees of the BT Pension Scheme ítélet, C 628/15, EU:C:2017:687, 54. pont).

Mindezekre tekintettel továbbra is tisztelettel javaslom a Tervezet normatartalmának az uniós joggal, valamint az alkotmányossági szempontokkal konform módosítását.

Budapest, 2022. június 28.

Üdvözlettel

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

